

SOTKAMON ELINVOIMAOHJELMA 2022-2025

versio 29.6.2022

ELINVOIMAOHJELMA

- Pohjana Sotkamon kuntastrategia, joka hyväksyttiin 12/2021
- Valmisteluvastuussa toiminut elinvoimajaosto
 - Sami Kilpeläinen, Anne Lukkari, Sakari Seppänen, Mika Kilpeläinen, Vesa Mäkipää, Pia Härkönen, Minna Heikkinen, Anssi Rautio, Jari Korhonen, Aija Laukkanen, Kari Backman
- Osallistaminen
 - Ennen hyväksyntää ollut mahdollisuus kommentointiin sähköisesti ja kuulemistilaisuudessa
- Ohjelman hyväksyntä Sotkamon kunnanvaltuustossa

Nelikenttäanalyysi

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">• Toimivat kunnan peruspalvelut, tasapuolisesti eri ikäryhmille• Osaava ja motivoitunut henkilöstö• Oma lukio, koulujen toimivat luokkakoot• Kaksi yhdistyvää taajamaa• Monimuotoinen ja puhdas sekä helposti saavutettava luonto lähelläsi• Aktiiviset ja elinvoimaiset kylät• Väestön kasvu• Tonttitarjonnan monipuolisuus• Turvallisuus• Erinomaiset liikuntamahdollisuudet• Kaivannaistoimialan myönteinen kehittyminen• Vahva maa- ja metsätalous, marjat• Vireä ja kasvava yritystoiminta• Sotkamo-Vuokatti Masterplan 2030, kirkonkylän Masterplan, maankäyttöpoliittinen ohjelma• Korkeatasoiset tietoliikennetyhteudet koko kunnan alueella• Uudet, toimintaa ohjaavat strategiat (kuntastrategia, laaja hyvinvointikertomus, elinvoimaohjelma, työllisyysohjelma)• Vuokatin kotimaan ja KV-matkailun positiivinen kehittyminen, vahvistettu brändityö• Vahvistettu kotimaan markkinointi	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">• Sotepalveluiden saatavuus ja kustannukset• Harvaan asutun alueen palvelut• Toimialojen välinen yhteistyö paikoittain puutteellista• Korjausvelan määrä (tiestö, kunnallistekniikka, rakennuskanta)• Huoltosuhteen kehitystrendi• Työllisyyden painottuminen kaikista vaikeimmassa asemassa oleviin työttömiin• Perusopetuksen jälkeisen koulutustarjonnan kapeus• Ulkoisten investointiresurssien vähäisyys• Saavutettavuus• Osaavan työvoiman saatavuus
Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none">• Matkailutoimialan kehittyminen ja kansainvälistyminen• Kansainvälisen ja kansallisen rahoituksen ja investointien saaminen Sotkamoon• 3. sektorin hyödyntäminen• Myönteinen väestökehitys ja syntyvyys• Onnistunut maapolitiikka ja maan hankinta• Vahva identiteetti ja kotiseutuylpeys; paluumuuttajat• Digitalisaation mahdollistamat työskentelytavat• Vakaiden työmahdollisuuksien työmarkkina• Aktiivisten kylien uudet palvelut ja työpaikat• Yhtiömuotoisten palvelujen kehittäminen	Riskitekijät <ul style="list-style-type: none">• Kunnan ja kuntakonsernin haavoittuva talouden tilanne• Kansainvälisen talouden äkilliset muutokset• Julkisen talouden kiristyminen, valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus• Ostokäyttäytymisen muutoksen haasteet vähittäiskaupalle (verkkokauppa)• Kunnan kehittämisinvestointien hidas eteneminen

- Digitalisaation myötä saavutettavat palvelut ja kauppa
- Sotkamo-Vuokatti Masterplanin 2030 toteuttaminen
- Uusien PK-yritysten syntyminen
- Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen
- Kaivannaisteollisuusklusteri
- Jalostusteollisuuden vahvistuminen
- Yhteisöverokertymän positiivinen kehitys
- Sotkamon kunnan brändityön vahvistaminen
- Nykyaikaiset ja muunneltavat palveluiden tilaratkaisut
- Soteuudistus sekä kuntien välinen yhteistyö
- Monipuolinen yritys- ja työvoimarakenne ja ekosysteemit mahdollistajana

- Väestön ikääntyminen ja vanheneminen
- Kunnan taloudellisen kantokyvyn ylittävät palkkaratkaisut
- Saavutettavuuden esteet elinkeinoelämän kehittymiselle
- Osaavan työvoiman saaminen
- Riittämätön vuokra-asuntojen tarjonta kysynnän kasvaessa
- Pandemiat ja muut kriisit
- Inflaation paine, kustannukset energian osalta
- Investointiriskit

SOTKAMON KUNNAN STRATEGIA 2025

VISIO

Kasvavan Sotkamon menestystarina

TOIMINTA-AJATUS

Yhdessä rohkeasti eteenpäin

KÄRJET

Hyvinvointi edellä huomiseen
Sujuvan saavutettavuuden Sotkamo
Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen

ARVOT

KAUKOVIISAUS

VASTUULLISUUS

LAPSIYSTÄVÄLLISYYS

"Yhdessä rohkeasti eteenpäin"

Sotkamon elinvoima lähtee aktiivisista ihmisistä, yrityksistä ja yhteisöistä.

Elinvoiman vastuullinen vahvistaminen luo edellytykset monipuoliselle yritystoiminnalle. Edistämme ekosysteemien kehittymistä ja haemme uusia kasvun mahdollisuuksia olemassa oleville ja uusille toimialoille.

Olemme luotettava ja vastuullinen yhteistyökumppani. Sotkamossa on helppo yrittää ja onnistua. Tätä tukevat yritysmyönteinen päätöksenteko ja ilmapiiri.

Edistämme alueen innovointikykyä sekä uusien innovaatioiden ja toimialojen syntymistä yliopisto- ja tutkimustyön sekä korkeakoulu- ja yritys yhteistyön kautta.

Kannustamme kestävään kehitykseen ja kiertotalouteen.

ELINVOIMAOHJELMAN PAINOPISTEET

- Mainettaan markkinoiva Sotkamo
- Yrittäjyyttä, yhteistyötä sekä työpaikkaomavaraisuutta edistävä Sotkamo
- Saavutettava Sotkamo
- Investoiva tapahtumien Sotkamo
- Huoltovarma ja kaukoviisas sekä vastuullinen Sotkamo

= Kasvavan Sotkamon menestystarina

MAINETTAAN MARKKINOIVA SOTKAMO

Sotkamo on houkutteleva asuinpaikka	Markkinoidaan alueen palveluita, asumis-, vapaa-ajan- ja harrastusmahdollisuuksia sekä laadukkaita palveluita; Sotkamon kunnan markkinointitoimenpiteet	Kasvava asukasmäärä, kuntien välinen muutto, markkinointisuunnitelma Asukasmäärä 10343 vuoden 2021 lopussa. Asukasmäärä 10500 vuoden 2025 lopussa.	Hallinnon, tekninen ja sivistyksen toimiala
Asumismahdollisuuksien parantaminen	Edistämme asuntojen saatavuutta	Uusien asuinrakennusten rakennusluvut, rakentamisen tilastot	Tekninen ja hallinnon toimiala
Sotkamo tarjoaa hyviä mahdollisuuksia uusille yrityksille	Tuodaan esille alueen yritystarpeet, verkostoitumismahdollisuudet,	Yritysten kokonaismäärä ja sen muutokset +100 ja yritysten liikevaihto	Hallinnon ja tekninen toimiala

	<p>tontti- ja tilamahdollisuudet.</p> <p>Edistämme ekosysteemien syntymistä meidän vahvuuksissamme.</p>	<p>Maatilojen liikevaihto kasvuun. Peltoala 8200 ha ja vilja-ala 1400 ha. Kantorahatulo 10 milj. €, yksityismetsien hakkuumäärä 380 000 k-m³</p>	
<p>Sotkamo/Vuokatti on kansallisesti ja kansainvälisesti vetovoimainen ympärivuotinen matkailualue</p>	<p>Investoinnit, palveluiden määrän lisäys, markkinointi, sähköisen myynnin mahdollistaminen</p>	<p>Rekisteröidyt majoitusvuorokaudet</p> <p>1 milj, päiväkävijät n. 3000 hlöä, matkailun vetovoima tarkastelu suhteessa saman kokoiisiin alueisiin.</p> <p>Matkailuinvestoinnit 60 m€</p>	<p>VMK, yrittäjät, Visit Finland, hallinnon Toimiala, Visitory / matkailullinen vetovoima selvitys</p>
<p>Positiivinen kuntakuva</p>	<p>Yhtenäinen ja raikas kuntailme, suunnitelmallinen maisemanhoito ja kunnossapito, opasteet</p>	<p>Tehdyt toimenpiteet, brändin näkyvyys</p> <p>Kotipesä Analytics</p> <p>Brand Tracking ja Visitory selvitys</p>	<p>Hallinnon, sivistyksen ja tekninen toimiala</p> <p>Sanoma Media ja Visitory</p>

		Sotkamo – Vuokatin tunnettuuden ja vetovoiman lisääminen	
Tapahtumien hankinta ja kasvattaminen	Uusien tapahtumien hankkiminen ja olemassa olevien tapahtumien kehittäminen, tapahtumatoimijoiden verkoston luominen, tapahtuman vaikuttavuusselvitys	Tapahtumien määrä, yritysten ym. kokouspalvelupaketit, osallistujat/yöpyjät, liikevaihto Tapahtuman taloudellinen tulos ja aluetaloudellinen vaikuttavuus	VMK, hallinnon ja sivistyksen toimiala. Tapahtumaselvitys / Salmi Platform.
Kuntatiedottaminen	Vastuullinen ja ajantasainen viestintä. Myös viestinnän monipuolisuus eri kohderyhmät huomioiden.	Medianäkyvyyden laatu ja määrä (MeltWater), kuntalaispalautteet, valtuustoaloitteet	Hallinnon, sivistyksen ja tekninen toimiala

YRITTÄJYYTTÄ, YHTEISTYÖTÄ SEKÄ TYÖPAIKKAOMAVARAISUUTTA EDISTÄVÄ SOTKAMO

Yritysten kasvun vahvistaminen	Edistetään uusien ekosysteemien syntymistä ja toimialojen kehittymistä sekä yritysten Sotkamoon sijoittumista, yrityspalveluseteli	Yritysmäärän kehitys, elinkeinotoiminnan monipuolisuus, CAP-kauden 2023-2027 neuvontapalvelut, toimenpiteiden määrä	Hallinnon ja tekninen toimiala, kunnanjohtaja, maaseutupäällikkö, yritysasiantuntija, matkailuasiantuntija
Kunnan ja yritysten välinen yhteistyö, yrittäjyyskasvatus	Yrityspalveluseteli, Aktiivitulojen yrityspalveluseteli Yrittäjyyskasvatuksen kehittäminen	Palveluntarjoajien määrä, yrityssetelien käyttäjien määrä, yritystapaamisten määrä Koulu ja varhaiskasvatus	Yritysasiantuntija Maaseutupäällikkö Matkailuasiantuntija Sivistyksen toimiala
Osaavan työvoiman saatavuus	Koulutustarjonta ja tuotanto tarvetta vastaavaa, rekrytointikanavat, markkinointi, hankkeet	Rekrytointitilanne	Hallinnon toimiala

Elinkeinoyhtiön perustaminen Sotkamoon	Selvitetään kunnallisen yhtiön perustamisen tarpeet eri toimialoille	Elinkeino- ja energiayhtiö	Kunnanhallitus
--	--	----------------------------	----------------

SAAVUTETTAVA SOTKAMO

Liikenneverkkohankkeet	Edunvalvonta, suunnittelu	Toteutuneet hankkeet Elyn rahoittamat hankkeet Sotkamoon.	Tekninen toimiala. Kainuun Liitto, Kainuun kunnat
Digitaalinen saavutettavuus	Suunnitelmallinen digitaalisen ympäristön kehittäminen, yritykset mukana digitaalisella polulla	Toimivat verkot, näkyvyys ja löydettävyys verkossa. Laajakaista-verkossa olevien talouksien määrä	Kunnanhallitus, markkinoinnista vastaavat tahot
Raideliikenne	Edunvalvonta	Tavaraliikenteen lisääminen ja henkilöliikenteen	Kunnanhallitus, Kainuun Liitto

		alkaminen: Vuorotarjonta Vuokattiin	
Lentoliikenne	Edunvalvonta, markkinointi- ja myyntityö, incoming-matkatoimistoverkoston rakentaminen	Reittilennot Kajaaniin, charterit, matkustajamäärät ja charter määrät lentokentällä	Kainuun Liitto, Arctic Lakeland Kainuu -verkosto, hallinnon toimiala, VMK, Kainuun kunnat
Asiointiliikenne ja alempi tieverkko	Asiointiliikenne maaseudulta ja taajamasta, maaseudun elinkeinojen tarvitseman alemman tieverkon kunnossa pitäminen	Ajettavien reittien määrä, SotKatti bussi, asiakasmäärät, alemman tieverkon kunto	Joukkoliikennevastaava, hallinnon toimiala, VMK, tekninen toimiala

INVESTOIVA TAPAHTUMIEN SOTKAMO

Infran rakentaminen ja kunnostus	Vuosittaiset elinvoimaa kasvattavat ja ylläpitävät investoinnit	Kunta-, julkinen- ja yksityinen rahoitus, toimenpiteet	Hallinnon ja teknisen toimialat
Matkailua edistävät investoinnit	Matkailualueiden investointien edistäminen Vuokattiin ja Sotkamoon	Investointien määrä, maanhankinta, latausinfra	Hallinnon ja teknisen toimialat
Elinvoimaa lisäävät investoinnit	Tarkoituksenmukaiset, resursseja viisaasti käyttävät ”kertainvestoinnit”	Investointien määrä, aurinko-/tuulivoima, latausinfra, akkumateriaali- ja mineraaliklusteri	Hallinnon ja teknisen toimialat
Tapahtumien hankinta ja kasvattaminen	Uusien tapahtumien hankkiminen ja olemassa olevien tapahtumien kehittäminen	Tapahtumien määrä, osallistujat/yöpyjät, liikevaihto	VMK, hallinnon ja sivistyksen toimiala, alueen yritykset ja toimijat

HUOLTOVARMA JA KAUKOVIISAS SEKÄ VASTUULLINEN SOTKAMO

Taloudellisesti kestävä Sotkamo	Käyttötalouden onnistunut ennakointi, vaikuttavat ja tasapainoiset investoinnit, konserniohjaus	Kunnan vuosikate positiivinen 2025, investointien taloudellisuus	Kunnanvaltuusto Kunnanhallitus
Ympäristövastuullinen Sotkamo	Toimiva ympäristö- ja rakennusvalvonta STF Sustainable Travel Finland -ohjelma	Vesistöjen ja pohjavesivarojen tilaa kuvaava luokitus: hyvä Mukana olevien yritysten lukumäärä, Vuokatti STF-destinaatio	Ympäristö- ja rakennusviranomainen
Sosiaalisesti vastuullinen Sotkamo	Yritysten, kehittämistoimien ja kuntalaisten tarpeiden	Kuntalaisten ja yritysten osallistaminen	Valmisteluelimet

	rakentava yhteensovittaminen		
Huoltovarma Sotkamo	Lähialueen energiaraaka-aineisiin perustuva energiantuotanto. Elinvoimainen ruoantuotanto.	Oma kaukolämpö/ energiayhtiö 20 GW. Paikallisen energiaraaka- aineen osuus yli 80 %. Viljelyssä: peltoala 8 200 ha ja vilja-ala 1 400 ha	Kunnanhallitus, tekninen toimiala, maaseutupäällikkö